บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง บทบาทผู้ปกครองด้านโภชนาการและภาวะโภชนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเอกชนแห่งหนึ่ง ผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 260 คนเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามได้รับกลับคืนมา 260 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง คำนวณผลของการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง ประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคำนวณภาวะโภชนาการของสถาบันวิจัยโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล (2544) ใช้ค่าน้ำหนักตามเกณฑ์อายุ ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุและน้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูงเป็นตัวบ่งชี้ เพื่อจำแนกภาวะโภชนาการของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง และใช้ค่าร้อยละ ผลการศึกษานำเสนอในรูปตารางประกอบคำอธิบาย แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป (ตาราง 4.1 – 4.3)

ส่วนที่ 2 บทบาทผู้ปกครองด้านโภชนาการ (ตาราง 4.4)

ส่วนที่ 3 ภาวะโภชนาการ (ตาราง 4.5-4.8)

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ อายุ

ข้อมูล	จำนวน (260 คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	66	25.40
หญิง	194	74.60
อายุ		
ต่ำกว่า 25 ปี	1	0.40
25 – 40 ปี	100	38.50
มากกว่า 40 ปี	159	61.10

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 194 คน ร้อยละ 74.60 และอายุมากกว่า 40 ปี จำนวน 159 คน ร้อยละ 61.10

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความเกี่ยวข้อง จำนวนสมาชิกในครอบครัว และอาชีพ

ข้อมูล	จำนวน (260 คน)	ร้อยละ
ความเกี่ยวข้องกับนักเรียน		
บิดา	62	23.85
มารดา	188	72.31
ญาติ	10	3.84
จำนวนสมาชิกในครอบครัว		
2 คน	6	2.30
3 คน	54	20.80
4 คน	107	41.20
มากกว่า 4 คน	93	35.70
อาชีพ		
รับราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ	102	39.20
ค้าขาย หรือธุรกิจ	74	28.50
เกษตรกรรม	7	2.70
รับจ้าง	76	29.20
แม่บ้าน	1	0.40

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่าง มีความเกี่ยวข้องกับนักเรียนในฐานะมารดา จำนวน 188 คน ร้อยละ 72.31 จำนวนสมาชิกในครอบครัว 4 คน จำนวน 107 คน ร้อยละ 41.20 และอาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจจำนวน 102 คน ร้อยละ 39.20

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการศึกษา รายได้และการปฏิบัติเรื่องอาหารในครอบครัว

ข้อมูล	จำนวน (260 คน)	ร้อยละ
การศึกษา		
ประถมศึกษาปีที่ 6 หรือต่ำกว่า	4	1.53
มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3)	24	9.23
มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-ม.6) หรือ ปวช.	44	16.92
อนุปริญญา หรือ ปวส.	57	21.92
ปริญญาตรีขึ้นไป	131	50.40
รายได้		
ไม่เกิน 5,000 บาท	3	1.10
5,001-10,000 บาท	40	15.40
10,001-15,000 บาท	92	35.40
15,001-20,000 บาท	92	35.40
20,001-25,000 บาท	21	8.10
มากกว่า 25,000 บาท	12	4.60
การปฏิบัติเรื่องอาหารในครอบครัว		
ปรุงอาหารกินเองทุกมื้อ	50	19.20
ปรุงอาหารกินเองบ้างซื้อบ้าง	188	72.30
เลือกซื้อ/ปรุงอาหารตามที่ท่านชอบ	22	8.50

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างมีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 131 คน ร้อยละ 50.40 รายได้ต่อเดือนระหว่าง 10,001-15,000 บาทและ 15,001-20,000 บาท จำนวน 92 คน ร้อยละ 35.40 เท่ากันและส่วนใหญ่มีการปฏิบัติเรื่องอาหารในครอบครัว คือการปรุงอาหารกินเองบ้างซื้อบ้างจำนวน 188 คน ร้อยละ 72.30

บทบาทผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างด้านโภชนาการ

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการจัดอาหารสำหรับบุตรหลาน

ข้อมูล	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับการปฏิบัติ
1. ให้รับประทานเนื้อสัตว์ที่ปรุงสุก	2.81	0.53	ดีมาก
2. ให้รับประทานอาหารครบ 3 มื้อ	2.76	0.53	ดีมาก
3. ให้ดื่มนม 1-2 แก้ว / วัน	2.59	0.71	ดีมาก
4. จัดอาหารเช้าให้รับประทาน	2.56	0.74	ดีมาก
5. ให้รับประทานไข่	2.30	0.66	ดี
6. จัดอาหารครบ 5 หมู่	2.28	0.76	ดี
7. ให้ช่วยตัวเองบนโต๊ะอาหาร	2.21	0.67	ดี
8. ให้รับประทานอาหารพร้อมสมาชิก	2.15	0.73	ดี
9. จัดอาหารประเภทผลไม้ให้รับประทาน	2.10	0.77	ดี
10. ใช้ผงชูรสในการปรุงอาหารให้บุตรหลาน	2.09	0.79	ดี
11. ให้รับประทานเนื้อสัตว์ไม่ติดมัน	2.05	0.75	ดี
12. จัดอาหารประเภทผักให้รับประทาน	2.05	0.81	ดี
13. ให้ดื่มน้ำอัดลม	1.95	0.52	ดี
14. ให้ดื่มน้ำหวาน	1.92	0.53	ดี
15. ซื้อขนมขบเคี้ยวให้รับประทาน	1.84	0.72	ดี
16. ให้รับประทานเนื้อปลา	1.82	0.77	ดี
17. อธิบายให้ความรู้ประโยชน์ของอาหาร	1.78	0.75	ดี
18. ให้รับประทานอาหารที่ปรุงจากเต้าหู้	1.70	0.79	ดี
19. ให้รับประทานอาหารซ้ำๆ	1.78	0.71	ดี
20. ให้ลองรับประทานอาหารใหม่ๆ	1.68	0.73	ดี
21. ให้ดื่มน้ำ 6 - 8 แก้ว/วัน	1.56	0.90	ดี
22. จัดข้าวกล้องให้รับประทาน	1.04	0.85	พอใช้
โดยรวม	2.05	0.71	ดี

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

จากตารางที่ 4.4 พบว่า บทบาทการจัดอาหารสำหรับบุตรหลานของผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างโดยรวมอยู่ในระดับดี ($\overline{X}$ = 2.05, SD = 0.71)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การจัดอาหารสำหรับบุตรหลานมีการปฏิบัติในระดับดีมากคือ ให้รับประทานเนื้อสัตว์ที่ปรุงสุก ให้บุตรหลานรับประทานอาหารครบ 3 มื้อ ให้ดื่มนม 1-2 แก้วต่อวัน และจัดอาหารเช้าให้รับประทาน โดยมีค่าเฉลี่ย 2.81, 2.76, 2.59 และ 2.56 ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

การปฏิบัติตัวของผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามการปฏิบัติตัว ผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่าง

การปฏิบัติตัว	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับการปฏิบัติ
1. ไม่สูบหรือเคยสูบบุหรี่	2.97	0.22	ดีมาก
2. ไม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์	2.78	0.46	ดีมาก
3. ดูแลเรื่อง การพักผ่อนของบุตรหลาน	2.78	0.50	ดีมาก
4. ล้างมือก่อนรับประทานอาหารทุกครั้ง	2.77	0.58	ดีมาก
5. รับประทานอาหารครบ 5 หมู่	2.34	0.69	ดี
6. ดูแลเรื่องการออกกำลังกายของบุตรหลาน	2.26	0.82	ดี
7. รับประทานขนมหวาน	1.90	0.50	ดี
8. รับประทานผลิตภัณฑ์ที่ทำจากถั่ว	1.88	0.76	ดี
9. รับประทานอาหารกึ่งสำเร็จ เช่น มาม่า ยำยำ	1.87	0.50	ดี
10. อธิบายประโยชน์ของอาหารที่บุตรหลานรับประทาน	1.79	0.75	ดี
11. ทำตัวเป็นแบบอย่างเรื่อง มารยาทขณะรับประทานอาหาร	1.72	0.78	ดี
12. ทำตัวเป็นแบบอย่างเรื่อง การรับประทานอาหารหลากหลาย	2.78	0.46	ดี
13. รับประทานอาหารทอด เช่น เนื้อทอด ปลาทอด	1.55	0.70	ดี
14. วางกฎเกณฑ์ในการรับประทานอาหารแก่บุตรหลาน	1.51	0.67	ดี
15. ออกกำลังกาย	1.39	0.90	พอใช้
โดยรวม	1.37	0.77	พอใช้
	2.06	0.64	ดี

จากตารางที่ 4.5 พบว่า การปฏิบัติตัวของผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับดี ($\overline{X}$ = 2.06, SD = 0.64)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การปฏิบัติตัวของผู้ปกครองมีการปฏิบัติในระดับดีมากคือ ไม่สูบหรือเคยสูบบุหรี่ ไม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ดูแลเรื่องการพักผ่อนของบุตรหลาน และล้างมือก่อนรับประทานอาหารทุกครั้ง มีค่าเฉลี่ย 2.97, 2.78, 2.78, และ 2.77 ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาวะโภชนาการ

ภาวะโภชนาการของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างประเมินโดยใช้ น้ำหนักตามเกณฑ์อายุ ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ และน้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูงเป็นตัวบ่งชี้ แสดงผลดังตารางที่ 4.6 – 4.8

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามภาวะโภชนาการโดยใช้น้ำหนักตามเกณฑ์อายุ

ภาวะโภชนาการ	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้ำหนักมากกว่าเกณฑ์	28	10.77	19	7.31	47	18.08
น้ำหนักค่อนข้างมาก	6	2.31	5	1.92	11	4.23
น้ำหนักตามเกณฑ์	79	30.38	114	43.85	193	74.23
น้ำหนักค่อนข้างน้อย	6	2.31	3	1.15	9	3.46
น้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์	-	-	-	-	-	-
รวม	119	45.77	141	54.23	260	100

จากตารางที่ 4.6 ภาวะโภชนาการของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเมื่อใช้น้ำหนักตามเกณฑ์อายุจำแนกตามเพศพบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่มีภาวะโภชนาการตามเกณฑ์ เพศชาย ร้อยละ 30.38 เพศหญิง ร้อยละ 43.85 น้ำหนักค่อนข้างมาก เพศชาย ร้อยละ 2.31 เพศหญิง ร้อยละ1.92 น้ำหนักมากกว่าเกณฑ์ เพศชาย ร้อยละ 10.77 เพศหญิง ร้อยละ 7.31 และน้ำหนักค่อนข้างน้อย เพศชาย ร้อยละ 2.31 เพศหญิง ร้อยละ1.15

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามภาวะโภชนาการโดยใช้ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ

ภาวะโภชนาการ	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สูงกว่าเกณฑ์	13	5.00	7	2.69	20	7.69
ค่อนข้างสูง	7	2.69	9	3.46	16	6.15
ส่วนสูงตามเกณฑ์	93	35.77	121	46.54	214	82.31
ค่อนข้างเตี้ย	4	1.54	3	1.15	7	2.69
เตี้ย	2	0.77	1	0.38	3	1.15
รวม	119	45.77	141	54.23	260	100.00

จากตารางที่ 4.7 ภาวะโภชนาการของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เมื่อใช้ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ จำแนกตามเพศพบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่มีส่วนสูงตามเกณฑ์ เพศชาย ร้อยละ 35.77 เพศหญิง ร้อยละ 46.54 ค่อนข้างสูง เพศชาย ร้อยละ 2.69 เพศหญิง ร้อยละ 3.46 สูงกว่าเกณฑ์ เพศชาย ร้อยละ 5.00 เพศหญิง ร้อยละ 2.69 ค่อนข้างเตี้ย เพศชาย ร้อยละ 1.54 เพศหญิง ร้อยละ 1.15 และเตี้ย เพศชาย ร้อยละ 0.77 เพศหญิง ร้อยละ 0.38

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามภาวะโภชนาการ โดยใช้น้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง

ภาวะโภชนาการ	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อ้วน	15	5.77	4	1.54	19	7.31
เริ่มอ้วน	16	6.15	12	4.62	28	10.77
ท้วม	5	1.92	16	6.15	21	8.08
สมส่วน	80	30.77	101	38.85	181	69.62
ค่อนข้างผอม	1	0.38	6	2.31	7	2.69
ผอม	2	0.77	2	0.77	4	1.54
รวม	119	45.77	141	54.23	260	100.00

จากตารางที่ 4.8 ภาวะโภชนาการของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เมื่อใช้น้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง จำแนกตามเพศพบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่สมส่วน เพศชาย ร้อยละ 30.77 เพศหญิง ร้อยละ 38.85 ท้วม เพศชาย ร้อยละ 1.92 เพศหญิง ร้อยละ 6.15 เริ่มอ้วน เพศชาย ร้อยละ 6.15 เพศหญิง ร้อยละ 4.62 อ้วน เพศชาย ร้อยละ 5.77 เพศหญิง ร้อยละ 1.54 ค่อนข้างผอม เพศชาย ร้อยละ 0.38 เพศหญิง ร้อยละ 2.31 และผอม เพศชายเท่ากับเพศหญิงคือ ร้อยละ 0.77

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved